

будь-які спроби погодити облік витрат, які пов'язані з якістю, із теперішньою системою бухгалтерського обліку не дадуть бажаного ефекту.

Таким чином, при визначенні витрат на якість необхідно використовувати методи обліку, відмінні від методів, що застосовуються в існуючій бухгалтерії. На нашу думку, вихід може бути знайдено у процесі розподіленні існуючої системи бухгалтерського обліку на системи фінансового та управлінського обліку.

Управлінський облік є фінансовим інструментом, який орієнтований на процес внутрішнього управління, отже, і на інші системи управління підприємством, якою є система менеджменту якості. Крім того, у зв'язку з тим, що більша частина витрат, пов'язаних з якістю «розчинена» у витратах підприємства, тому виділення цих витрат із загальних витрат підприємства, збігається із завданням управлінського обліку по виділенню витрат за окремими направленнями. Тому, необхідно розглядати систему обліку витрат на якість як підсистему управлінського обліку. У той же час система обліку витрат на якість є підсистемою системи менеджменту якості. Тому, система обліку витрат на якість втілює у собі властивості систем, у склад яких вона входить. Для того, щоб розробити систему обліку витрат на якість необхідно вивчити її властивості як підсистеми управлінського обліку і системи менеджменту якості.

Метою системи обліку витрат на якість є надання керівництву інформації для прийняття рішень у галузі менеджменту якості. Властивості системи обліку витрат на якість дають можливість аналізу ефективності як системи менеджменту якості у цілому, так і окремих процесів та їх вплив на успіх усього підприємства з фінансової точки зору.

Спиридонова Н.В., Ромелашвілі О.С., Лебединець В.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

quality@nuph.edu.ua

Останнім часом стурбованість суспільства станом навколишнього середовища досягла такого рівня, що інформація про екологічну безпеку того чи іншого товару стала суттєво впливати на вибір покупця. Виробники, що за інших однакових умов зуміли втілити екологізацію, є більш конкурентоздатними. Можна стверджувати, що найближчим часом питання екологічної безпеки будуть тільки набувати актуальності.

Одним з найбільш ефективних інструментів екологізації виробництва є впровадження в практику екологічного менеджменту, тобто менеджменту, спрямованого на формування й реалізацію екологічної політики, управління екологічними аспектами діяльності підприємства в рамках загальної системи менеджменту.

Відповідно до стандартів ISO серії 14000 основні стадії впровадження системи екологічного менеджменту (СЕМ) на підприємстві включають:

- 1) розроблення, затвердження та декларування екологічної політики;
- 2) планування діяльності відповідно до прийнятої екологічної політики й цілей з урахуванням екологічних ризиків і можливостей;
- 3) організацію та практичну реалізацію запланованої діяльності із залученням всього персоналу підприємства (екологізація – справа кожного працівника);
- 4) внутрішній моніторинг та аналізування здійснюваної діяльності з метою визначення потенціалу поліпшення та усунення причин виявлених невідповідностей;
- 5) незалежну оцінку результатів функціонування СЕМ;
- 6) вжиття заходів щодо постійного розвитку й вдосконалення СЕМ.

Впровадження СЕМ дозволяє, окрім іншого, знизити витрати на енергоносії й інші ресурси; знизити ризик екологічних інцидентів і катастроф; знизити витрати на утилізацію

відходів тощо. Завдяки цьому підприємство, що впровадило дієву СЕМ набуває спроможності поліпшити економічні показники, оптимізувати виробництво продукції в результаті змін у технологічному процесі; підвищити імідж компанії очам замовників та сприяти підвищенню довіри до компанії з боку персоналу й інших зацікавлених сторін.

Згідно із дослідженнями Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) у 2017 р. в Україні було зареєстровано лише 223 дійсних сертифікатів відповідності СЕМ вимогам ISO 14001, що на 50,45 % менше ніж у 2016 р. (рис. 1).

Рис. 1 Динаміка сертифікації на відповідність вимогам ISO 14001 в Україні, 2013-2017 рр.

Огляд базується на даних, отриманих від акредитованих органів з сертифікації станом на 31 грудня 2017 р. Згідно із цими даними лише 4 фармпідприємства є сертифікованими.

Таблиця 1

Розподіл сертифікатів відповідності ISO 14001, виданих в Україні у 2017 році національними органом сертифікації за основними галузями

№ з/п	Промислова галузь	Кількість сертифікованих підприємств в галузі
1	Харчова промисловість та виробництво тютюну	22
2	Виробництво транспорту (автомобілі, мотоцикли, залізничні)	16
3	Хімічне виробництво	15
4	Виробництво і переробка металопродукції	12
5	Транспорт, зв'язок і комунікації	10
6	Поліграфія, тиражування	9
7	Електротехніка, точна механіка, оптика	9
8	Сільське і лісове господарство, рибальництво, розведення риби	7
9	Електрозбут	5
10	Інші послуги	5
11	Будівництво	4
12	Фармацевтична промисловість	4
13	Виробництво паперу	3
14	Виробництво скла та кераміки, переробка корисних копалин	3
15	Виробництво цементу, гіпсу та виробів із них	3
16	Водопостачання	3
17	Гірнична промисловість і видобуток корисних копалин	3

18	Інформаційні технології, обробка інформації	3
19	Утилізація відходів	2
20	Фінансова, кредитна і страхова діяльність, житлове господарство	1
21	Виробництво виробів із гуми та пластмас	1
22	Переробка деревини	1
23	Текстильне і швейне виробництво	1

Існує багато галузей, де взагалі відсутні сертифіковані СЕМ, зокрема: авіа- та космічне будівництво, видавництво, виробництво і переробка ядерного палива, виробництво коксу та мінеральних масел, виробництво шкіри, газопостачання, готельний бізнес, обслуговування та ремонт транспортних засобів і споживчих товарів, освіта, охорона здоров'я, суднобудівництво.

Причинами ситуації з низькою активністю щодо впровадження СЕМ на підприємствах різних галузей взагалі та фармацевтичної сфери зокрема ми вважаємо відсутність належної державної підтримки, відсутністю відповідних нормативних вимог до наявності СЕМ, недостатню обізнаність у відповідних питаннях на більшості підприємствах країни тощо.

Таким чином, для виходу з екологічно-небезпечної ситуації, що склалась в Україні, потрібно реалізувати комплексну програму екологізації. Так, зокрема, ми вважаємо за потрібне ввести спеціальний курс з екологічного менеджменту в навчальні програми шкіл та всіх закладів вищої освіти, незважаючи на спеціальності; впровадити програми інформування суб'єктів господарювання про необхідність і важливість впровадження СЕМ; створити професійну організацію зі сприяння впровадженню екологічного менеджменту в діяльність вітчизняних наукових установ, організацій сфери послуг, виробничих підприємств, реалізувати програми міжнародного інформаційного фахового обміну тощо.

Впровадження СЕМ на фармацевтичних підприємствах України слід розглядати як передумову зростання їх конкурентоспроможності і стабільного розвитку.

Тихонов О.І., Ярних Т.Г., Кудрик Б.Т., Шпичак О.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАКО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СУМІШЕЙ АКТИВНИХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ІНГРЕДІЄНТІВ З ДОПОМІЖНИМИ РЕЧОВИНАМИ КАПСУЛ «АПІ-ІМУНО-ВІТ» ІМУНОМОДУЛЮЮЧОЇ ДІЇ

cosmetology@nuph.edu.ua

На сьогоднішній день у зв'язку з широким розповсюдженням інфекційних хвороб, щорічним ростом імунодефіциту та глобальним негативним впливом на якість життя людей, актуальною проблемою в системі охорони здоров'я є виявлення та лікування значної кількості захворювань, пов'язаних зі зниженням імунної системи організму. Досить високі темпи життя, зростання рівня нервового напруження, збільшення забруднення навколишнього середовища промисловими відходами і отрутохімікатами, підвищення радіаційного фону, обмеження фізичного руху, зловживання медикаментозними засобами, алкоголем, тютюном та ін. є наслідком негативного впливу на здоров'я населення країни та соціальний розвиток суспільства в цілому.

В сучасних умовах у фармакотерапії імунодефіцитних станів в більшості випадків застосовуються препарати синтетичного походження, які за своєю природою проявляють значну кількість небажаних побічних ефектів. Альтернативною групою по відношенню до вище зазначених лікарських засобів є препарати, виготовлені з натуральної сировини природного походження, зокрема продуктів бджільництва – перги та меду порошкоподібного (МП), що проявляють широкий спектр фармакологічної активності